

Stockholm 2022-03-09

Till dig med ansvar för folkbibliotek

Just nu är två miljoner människor på flykt från Ukraina och antalet ökar snabbt. EU har för första gången aktiverat massflyktsdirektivet som innebär att alla människor som flyr från Ukraina kommer att få ett tillfälligt uppehållstillstånd i exempelvis Sverige. Hur omfattande flyktningmottagandet kommer att bli är förstås omöjligt att säga men runtom i landet förbereder sig kommunerna på en ny flyktingvåg, din är säkert inget undantag.

Under 2015 kom över 160 000 asylsökande till Sverige. Då såg vi hur det ställdes stora krav på mottagandet i olika delar av landet. En institution som på ett imponerande sätt anpassade sin verksamhet till fler användare och nya krav var landets folkbibliotek. De öppnade på många sätt upp dörrar in i det svenska samhället.

Biblioteken är mycket viktiga för många flyktingar. Biblioteken är öppna för alla. Där kan man använda dator, möta andra människor eller läsa tidningar och låna böcker. Men också fylla dagarna med en meningsfull sysselsättning och ha tillgång till något annat öppet rum än det egna boendet. Många vill också ha svar på frågor om asylprocessen och hjälp med myndighetskontakter.

Bibliotekens arbete med nyanlända grundar sig i bibliotekslagen. Lagstiftaren har uttalat att ”biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska”.

Bibliotekens arbete med flyktingar är en viktig och självklar uppgift för biblioteken, inte bara med stöd i lagstiftningen utan också som en del av en lång tradition att stå upp för kunskapsspridning och åsiktsfrihet. Vi vet också att de redan är i gång och förbereder sig för att hantera en ny situation, men kan behöva stöd i sitt arbete.

Vad kan då du som förtroendevald göra?

- Ta med biblioteket i din kommuns planering och beredskap för ett ökat flyktingmottagande.
- Säkerställ att biblioteket har kapacitet och bemanning för att möta fler och nya användargrupper.
- Se till att biblioteket har resurser för att anpassa medieutbud och aktiviteter.
- Bibliotek fungerar ofta som lokala medborgarkontor, även om de inte har det uttalade uppdraget. Kommunen kan därför behöva stärka samhällsinformationen på biblioteken och se till att bibliotekens medarbetare bättre kan svara på de frågor som ställs.

Med vänliga hälsningar

Karin Linder
Generalsekreterare Svensk biblioteksförning